

Nova obzorja (1) – »Tista prva molitev božjega otroka«

Čut božjega otroštva spremeni vse, tako kot se je spremenilo življenje svetega Jožefmarija, ko je nepričakovano odkril to novo obzorje.

12. Apr. 2021

»So trenutki, moje hčere in sinovi, ko moramo bolj in bolj prodirati v pot kontemplacije sredi sveta.«^[1] S temi besedami prelat Opus Dei izpostavlja eno izmed prioritiet sedanjega časa.

Krščanski apostolat je kot vedno tudi danes »preobilje našega notranjega življenja«. ^[2] Po eni strani zato, ker temelji na tem, da drugim posredujemo ravno to Življenje, po drugi pa zato, ker je za oznanjanje vere svetu treba le-to razumeti in po njej tudi živeti. Gre skratka za to, »da se poglobimo v globine božje ljubezni, da bi jo tako mogli z besedo in deli pokazati ljudem«. ^[3]

Ta pot *navznoter* ima neko posebnost. Ne poteka od nekega znanega kraja do drugega, ki bi bil tuj, temveč pomeni predvsem poglobljanje v nekaj že znanega, v nekaj, kar se zdi samoumevno, ker je bilo že tolikokrat slišano. Takrat *odkrijemo* nekaj, kar smo v resnici že poznali, vendar to nenadoma dojamemo z novo močjo in globino. Sveti Jožefmarija to izkušnjo opisuje z novimi »obzorji«, ki so se nepričakovano odpirala pred

njegovimi očmi. Tako na primer pravi v *Kovačnici*:

»V notranjem življenju, tako kot v človeški ljubezni, je potrebno biti vztrajen.

Da, mnogokrat moraš premišljevati o istih temah in vztrajati, dokler znova ne odkriješ stare resnice.

– Kako da tega prej nisem videl tako jasno? se boš presenečen vprašal. – Preprosto zato, ker smo včasih kakor kamni, po katerih teče voda, vanje pa ne prodre niti kapljica.

– Zato se je treba vračati k premišljevanju o istih temah – ki vendar niso iste! – da bi se prepojili z božjim blagoslovom.«^[4]

»Premišljevati o istih temah«, da bi se skušali odpreti vsemu njihovemu bogastvu in tako odkriti nekaj, »kar vendar ni isto!« To je pot kontemplacije, h kateri smo

poklicani. Gre za plovbo po morju, ki na prvi pogled ne prinaša ničesar novega, ker je to že del našega običajnega dožemanja. Rimljani so Sredozemsko morje imenovali *Mare nostrum*: to je bilo znano morje, obzorje, znotraj katerega so živeli. Sveti Jožefmarija govori o odkrivanju novih morij, novih obzorij, kajti kakor hitro zaplujemo po morju, misleč, da ga dobro poznamo, se pred našimi očmi odprejo širna, neslutena obzorja. Tedaj lahko z besedami sv. Katarine Sienske rečemo Gospodu: »Ti si kakor globoko morje. Bolj ko v njem iščem, več najdem, in kolikor več najdem, bolj te iščem.«^[5]

Ta odkritja so razsvetljenja, ki jih Bog naklanja, ko in kakor hoče. Vendar je najprej pomembna naša zbranost, ki nas uvede v pripravljenost, da ta Gospodova razsvetljenja prejmemo. »In na enak način kot nekdo, ki je bil sprva v temi in nenadoma zagleda sonce, ki mu razsvetli obraz, tako

tudi tisti, ki prejme Svetega Duha, pridobi luč v svoji duši.«^[6] V naslednjih poglavjih si bomo ogledali nekatera izmed teh obzorij, ki jih je sv. Jožefmarija odkril v svojem notranjem življenju, da bi se skupaj z njim poglobili »v globine božje ljubezni«.

Abba Pater!

Eno izmed prepričanj, ki so bila v prvih kristjanih najbolj zakoreninjena, je bilo zavedanje, da se lahko k Bogu obračajo kot njegovi ljubljene otroci. Jezus sam jih je o tem podučil: »Vi torej molíte takóle: Oče naš, ki si v nebesih ...« (Mt 6,9). On sam se je Judom predstavil kot Očetov ljubljene Sin in svoje učence učil, naj ga v tem posnemajo.

Apostoli so ga slišali, kako je Boga nagovarjal z imenom, s katerim so hebrejski otroci klicali svoje očete. In ko so prejeli Svetega Duha, so tudi sami začeli ravnati tako. Šlo je za

nekaj skrajno novega v primerjavi s pobožnostjo Izraelcev, toda sv. Pavel je to označil kot nekaj, kar je vsem skupno in znano: »Prejeli [ste] duha posinovljenja, v katerem kličemo: Aba, Oče! Sam Duh pričuje našemu duhu, da smo božji otroci« (Rim 8,15-16). To prepričanje jim je vlivalo zaupanje in jim prinašalo nesluteno drznost: »Če smo otroci, smo tudi dediči: dediči pri Bogu, sodediči s Kristusom« (Rim 8,17). Jezus ni samo Očetov Edinorojeni Sin, ampak tudi Prvorojenec med mnogimi brati (prim. Rim 8,29; Kol 1,15). Novo življenje, ki ga je prinesel Kristus, so tisti prvi verniki dojemali kot življenje od Boga ljubljenih otrok. To ni bilo teoretično ali abstraktno dejstvo, temveč nekaj resničnega, kar jih je navdajalo s prekipevajočim veseljem. Lep dokaz za to je vzklik, ki ga apostol Janez ne more zadržati v sebi, ko piše svoje prvo pismo: »Poglejte, kakšno ljubezen nam je

podaril Oče: božji otroci se imenujemo in to tudi smo!« (1 Jn 3,1).

Božje očetovstvo, njegova edinstvena in nežna ljubezen do vsakega človeka, je nekaj, kar se kristjani naučimo že v zgodnjih letih življenja. In vendar smo poklicani, da to odkrijemo na osebni in živ način, da bi to spoznanje preoblikovalo naš odnos do Boga. Pri tem se pred našimi očmi odpira morje miru in zaupanja, neizmerno obzorje, v katero se bomo lahko poglobljali vse življenje. Za svetega Jožefmarija je bilo to nenadejano odkritje, nov pogled, ki je bil v resnici že skrit v nečem, kar je dobro poznal.

Bila je jesen 1931; tistega dogodka se je mnogo let pozneje spominjal: »Lahko bi vam povedal, kdaj, v katerem trenutku, kje sem doživel tisto prvo molitev kot božji otrok. Že v otroštvu sem se naučil klicati Očeta v očenašu; toda začutiti, videti,

občudovati to božje hotenje, da smo njegovi otroci ..., na ulici in na tramvaju – eno uro, poldrugo uro, ne vem; *Abba, Pater!* sem moral kričati.«^[7]

V naslednjih mesecih se je sv. Jožefmarija znova in znova vračal k temu spoznanju. Na duhovnih vajah, ki jih je opravil eno leto pozneje, je na primer zapisal: »Prvi dan. Bog je moj Oče. – In ne morem izstopiti iz te misli.«^[8] Ves dan je premišljeval samo o božjem očetovstvu! Na prvi pogled nas lahko tako dolgotrajna kontemplacija preseneti, vendar v resnici priča, kako globoko se mu je v dušo vtisnila izkušnja božjega otroštva. Tudi naša prva drža pri molitvi in na sploh pri odnosu do Boga mora biti zaznamovana z zaupno predanostjo in hvaležnostjo. Da pa bi naš odnos z Bogom zaživel na ta način, ga moramo še enkrat osebno odkriti, saj je On hotel biti naš Oče.

Kdo je zame Bog?

Tako kot sv. Jožefmarija smo se najbrž tudi sami že v otroštvu naučili, da je Bog naš Oče, toda morda moramo prehoditi še dobršen kos poti, da bi svoj položaj kot božji sinovi in hčere *zaživeli* v vsej njegovi radikalnosti. Kako priti do tega odkritja?

Da bi odkrili božje očetovstvo, je mnogokrat najprej treba *obnoviti njegovo pravo podobo*. Kdo je On zame? So ljudje, ki zavedno ali nezavedno mislijo, da je Bog nekdo, ki nalaga zakone in obljublja kazen tistim, ki jih ne izpolnjujejo; nekdo, ki pričakuje spoštovanje svoje volje in ki se v primeru nepokorščine razjezi; skratka, da je Gospodar, mi pa smo proti svoji volji njegovi podložniki. V drugih primerih – to se dogaja tudi nekaterim kristjanom – človek Boga dojema predvsem kot motiv, zaradi katerega se je treba lepo obnašati. O

Njem razmišlja kot o razlogu, na podlagi katerega se vsakdo usmerja tja, kamor v resnici *noče*, vendar *mora* iti. Toda Bog »ni nikakršen gospodovalen tiran, pa tudi ne tog in neizprosen sodnik: je naš Oče. Govori nam o naših grehih, naših napakah, o pomanjkanju naše velikodušnosti, toda zato, da bi nas odrešil vsega tega, da nam obljubi svoje prijateljstvo in ljubezen«. ^[9]

Težava, zaradi katere ne dojamemo, da »Bog je ljubezen« (1 Jn 4,8), je včasih tudi posledica krize očetovstva, do katere prihaja v mnogih državah. Morda smo to kdaj zaznali pri pogovoru s prijatelji ali sodelavci: če nimajo lepih spominov na svojega očeta, se jim tudi podoba Boga kot Očeta ne zdi posebej privlačna. Ko jim skušamo predstaviti vero, je dobro, da jim pomagamo razumeti, kako njihova bolečina zaradi te vrzeli govori o tem, da nosijo očetovstvo zapisano v

svojem srcu: očetovstvo, ki jim stopa naproti in jih kliče. Poleg tega jim prijatelj, morda duhovnik, s svojo bližino lahko pomaga odkriti ljubezen Očeta, »po katerem se imenuje vsakršno očetovstvo v nebesih in na zemlji« (Ef 3,14), ter izkusiti to nežnost tudi v »poklicanosti varuhov«, ^[10] ki utripa v vsakem človeku in ki si utira pot v očetu ali materi, kar oni sami že so oziroma želijo nekoč postati. Tako bodo lahko v globini duše polagoma odkrivali pristno božje obličje in način življenja, h katerem smo poklicani njegovi otroci, ki se zavedamo, da nas On gleda z neskončno ljubeznijo. Zares, oče nima svojega otroka rad zaradi tega, kar ta *stori*, zaradi njegovih dosežkov, ampak preprosto zato, *ker je njegov otrok*. Istočasno ga tudi pošilja v svet in skuša iz njega napraviti največ, kar je mogoče, vendar pri tem vselej izhaja iz velike vrednosti, ki jo ima v njegovih očeh.

Razmišljanje o tem nam lahko koristi zlasti v trenutku porazov ali kadar nam oddaljenost našega življenja od vzorov, ki nam jih ponuja svet, v katerem živimo, vzbuja slabo podobo o samem sebi. Morda bi se morali večkrat spomniti, da »je to naša ‘postava’, to je naša duhovna identiteta: smo ljubljene božji otroci, vedno [...]. Ne sprejeti samega sebe, živeti nezadovoljno in razmišljati negativno pomeni ne prepoznati naše najpristnejše istovetnosti. To je tako, kakor da obrnem hrbet, ko mi Bog želi nameniti svoj pogled; to bi pomenilo, da hočem preprečiti, da se v meni uresničijo njegove sanje. Bog nas ima rad takšne, kakršni smo, in ni greha, pomanjkljivosti ali napake, zaradi katere bi svoje mnenje spremenil.«^[11]

Naše dožemanje Boga kot Očeta gre z roko v roki s tem, da mu dopustimo, da nas On pogleda *kot svoje ljubljene otroke*. Na ta način razumemo, da

naša *vrednost* ni odvisna od tega, kar imamo (od naših talentov), ali kar storimo (od naših uspehov), temveč od Ljubezni, ki nas je ustvarila, ki *sanja* o nas in ki nas je *potrdila* »pred stvarjenjem sveta« (Ef 1,4). V nasprotju s hladno idejo o Bogu, ki jo včasih ima sodobni svet, je Benedikt XVI. že na začetku svojega papeževanja želel spomniti, da »nismo naključna in brezsmiselna posledica evolucije. Vsak izmed nas je sad božje misli. Vsak izmed nas je ljubljen, vsakdo je zaželen.«^[12] Se ta misel resnično odraža v našem vsakodnevnem življenju?

Vdano upanje božjih otrok

Sv. Jožefmarija je vernike Opus Dei pogosto spominjal, da »je temelj našega duhovnega življenja čut našega božjega otroštva«.^[13] Dejal je, da je to podobno kot »nit, ki povezuje bisere čudovite ogrlice. Božje otroštvo je nit in na njej so nanizane

vse kreposti, ker so kreposti božjega otroka.«^[14] Zato je ključno, da Boga prosimo, naj nam odpre to obzorje, ki podpira in daje obliko našemu celotnemu duhovnemu življenju.

Nit božjega otroštva se preлива v »vsakdanjo držo zaupne vdanosti«,^[15] v držo, ki je značilna za otroke, zlasti ko so še majhni. Zato je v življenju in spisih svetega Jožefmarija božje sinovstvo pogosto povezano z duhovnim otroštvom. Namreč, kaj je mar majhnemu otroku, ki se uči voziti s kolesom, če znova in znova pada? Ti padci niso prav nič pomembni, dokler vidi v bližini svojega očeta, ki ga spodbuja, naj še enkrat poskusi. Takšna je njegova zaupna vdanost: »Ati je rekel, da zmorem ... torej dajmo!«

Zavedanje, da smo božji otroci, nam bo dalo tudi trdnost, na katero se lahko opremo pri izvrševanju poslanstva, ki nam ga je Gospod

zaupal. Počutili se bomo kakor tisti sin, ki mu njegov oče pravi: »Sin, pojdi danes delat v vinograd!« (Mt 21,28). Morda nas bo najprej napadla negotovost ali tisoč drugih najrazličnejših pomislekov. A takoj zatem se bomo spomnili, da nas to prosi naš Oče in nam s tem izkazuje ogromno zaupanje. Tako kot Jezus se bomo znali prepustiti Očetovim rokam in mu iz globine svoje duše reči: »... ne kar jaz hočem, ampak kar [hočeš] ti!« (Mr 14,36). Sv. Jožefmarija nas je s svojim življenjem učil ravnati tako, po zgledu Jezusa Kristusa: »V teku let sem se poskušal brez omahovanja opirati na to veselo resničnost. Moja molitev je bila enaka v vseh okoliščinah, le z različnimi poudarki. Dejal sem mu: Gospod, Ti si me postavil sem; Ti si mi zaupal to ali ono in jaz zaupam vate. Vem, da si moj Oče, in vedno sem videl, kako so majhni otroci vedno popolnoma prepričani v svoje starše.«^[16]

Gotovo ne moremo trditi, da težav ne bo. Toda z njimi se bomo spopadali v zavedanju, da nas ta vseмогоčni Oče spremlja, pa naj se zgodi karkoli, da nam stoji ob strani in bedi nad nami. On bo uresničil to, česar se bomo lotili, kajti navsezadnje gre za njegovo delo; morda bo to storil na drugačen, vendar na bolj plodovit način. »Ko se boš zares predal Gospodu, se boš naučil biti zadovoljen s tem, kar pride, in ne boš izgubljal vedrosti, če se stvari – čeprav si jim posvetil ves svoj trud in uporabil primerna sredstva – ne iztečejo po tvojem okusu ... Kajti 'iztekle' se bodo tako, kot Bogu ustreza, da se iztečejo.«^[17]

Kako gojiti »čut božjega otroštva«

Treba je pripomniti, da po besedah svetega Jožefmarija, temelj duha Opus Dei ni *božje otroštvo*, marveč *čut božjega otroštva*. Ni dovolj *biti* božji otrok, ampak se moramo

zavedati, da smo božji otroci, tako da naše življenje privzame ta *čut*. Ta gotovost v srcu je najtrdnjši temelj; resnica o našem božjem otroštvu tedaj postane nekaj dejavnega, kar ima konkretne posledice v našem življenju.

Da bi v sebi gojili ta *čut*, je koristno, da se v to dejstvo *poglobimo* z razumom in s srcem. Najprej z *razumom*, tako da v molitvi premišljujemo svetopisemska besedila, ki govorijo o božjem očetovstvu, o našem posinovljenju, o življenju božjih otrok. Pri tej meditaciji so lahko v pomoč številna besedila svetega Jožefmarija o našem položaju božjih otrok ter razmišljanja drugih svetnikov in krščanskih piscev.

S srcem se lahko v naše božje otroštvo *poglobimo* tako, da se zaupno obračamo k Očetu, se prepustimo njegovi ljubezni, da z

besedami ali brez njih obujemo svojo sinovsko držo ter si nenehno prizadevamo imeti v mislih njegovo ljubezen do nas. Eden izmed možnih načinov je, da ga nagovarjamo z molitvenimi vzkliki. Sv. Jožefmarija je svetoval: »Klič ga 'Oče' večkrat na dan in reci mu – na samem, v svojem srcu – da ga imaš rad, da ga častiš: da čutiš ponos in moč, ker si njegov otrok.«^[18] Lahko uporabimo tudi kakšno kratko molitev, ki nam pomaga začeti dan z gotovostjo, da smo božji otroci, ali ob sklepu dneva obnoviti hvaležnost, kesanje in upanje. Papež Frančišek je mladim predlagal tole molitev: »Gospod, hvala ti, ker me ljubiš; vem, da me ljubiš; daj, da se zaljubim v svoje življenje. Ne v svoje napake, ki jih je treba popraviti, ampak v življenje, ki je velik dar: je čas za to, da ljubim in da sem ljubljen.«^[19]

Vrnitev v Očetovo v hišo

O družini je bilo rečeno, da je to »kraj, kamor se vračamo«, kjer najdemo oporo in počitek. To še posebej velja za družino, v kateri vidimo »svetišče ljubezni in življenja«, ^[20] kot je dejal sv. Janez Pavel II. Tam znova srečamo ljubezen, ki daje smisel in vrednost našemu življenju, saj je navzoča prav v njegovem izviru.

Na enak način nam občutek, da smo božji otroci, omogoča, da se vrnemo k Njemu, kadar smo utrujeni, ko smo bili deležni slabega ravnanja ali ko se čutimo ranjene ..., pa tudi če smo ga užalili. *Vrnitev k Očetu* je drug način za ohranjanje te drže »zaupne vdanosti«. Koristno je, da pogosto premišljujemo priliko o očetu, ki je imel dva sinova, o kateri govori evangelist Luka (prim. Lk 15,11-32): »Bog nas pričakuje, kot oče v priliki, z odprtimi rokami, čeprav si tega ne zaslužimo. Naš dolg ni važen. Kot v primeru izgubljenega sina, je

potrebno le, da odpremo svoje srce, da zahrepenimo po domu svojega Očeta, da se čudimo in veselimo nad božjim darom, da se lahko imenujemo in smo, kljub tako slabemu odzivu s svoje strani, resnično Njegovi otroci.«^[21]

Tisti sin je komajda pomislil na trpljenje, ki ga je povzročil svojemu očetu: predvsem se mu je tožilo po dobrinah, ki jih je bil deležen v očetovi hiši (prim. Lk 15,17-19). Tja se odpravi v prepričanju, da ni vreden več kot zgolj *hlapec* med mnogimi drugimi. In vendar ga oče sprejme, sam mu stopi naproti, vrže se mu v objem in ga zasuje s poljubi! S tem ga spomni na njegovo najglobljo istovetnost: da *je njegov sin*. Nemudoma naroči, naj mu vrnejo obleko, sandale, prstan ... znamenja njegovega sinovstva, ki ga niti njegove zablode niso mogle izbrisati. »Konec koncev je bil to njegov lastni sin in tega dejstva ni

moglo odstraniti ali uničiti nobeno dejanje.«^[22]

Čeprav se nam lahko Bog kdaj zdi kakor Gospodar, katerega hlapci smo, ali kakor hladnokrven sodnik, pa On ostaja zvest svoji očetovski ljubezni. Možnost, da se mu, potem ko smo padli, spet približamo, je vedno čudovita priložnost, da to odkrijemo. To nam istočasno razodeva našo lastno istovetnost. Ne gre samo za to, da bi se On kar tako odločil, da nas ljubi, ampak za to, da *po milosti* resnično *smo* božji otroci. Njegovi otroci smo in nihče nam ne bo nikdar mogel odvzeti tega dostojanstva. Niti mi sami. Zato ob spoznanju svoje šibkosti in greha – zavestnega in hotenega – ne dopustimo, da bi nas prevzelo malodušje. Kot je dejal sv. Jožefmarija, »to ni zadnja beseda. Zadnjo besedo izreče Bog, to je beseda njegove odrešilne in

usmiljene ljubezni, in zaradi tega beseda našega božjega otroštva.«^[23]

Prevzeti od ljubezni

Čut božjega otroštva spremeni vse, kakor se je življenje svetega Jožefmarija spremenilo, ko je nepričakovano prišel do tega odkritja. Kako drugačno je notranje življenje, ko ga ne gradimo več na svojih napredkih ali na svojih sklepih za poboljšanje, temveč ga namesto tega usmerimo v Ljubezen, ki nas prehiteva in nas pričakuje! Če človek daje prednost temu, kar on sam *dela*, se duhovno življenje skoraj izključno vrti okoli osebnega napredovanja. Tak način življenja na dolgi rok tvega ne samo to, da božjo ljubezen odrine nekam v kot duše, ampak tudi to, da zapade v malodušje, ker bi to bil boj, pri katerem se človek znajde sam pred svojim porazom.

Kadar pa se osredotočimo na to, kar *dela Bog*, ko mu pustimo, da nam

vsak dan naklanja svojo ljubezen, in dnevno sprejemamo njegovo odrešenje, tedaj je naš boj povsem druga pesem. Če v bitki zmagamo, bosta z vso naravnostjo na dan privreli hvaležnost in slava; če pa smo poraženi, se bomo zaupno vrnili k Očetu s prošnjo za odpuščanje in mu pustili, da nas objame. Na ta način lahko razumemo, da »božje otroštvo ni kakšna konkretna krepost z njej lastnimi dejanji, temveč stalna drža krepostnega človeka. Zato kot božji otroci ne delujemo samo z nekaterimi dejanji: naša celotna dejavnost, udejanjanje naših kreposti, more in mora biti udejanjanje božjega otroštva.«^[24]

Kdor bo pripravljen in željan vsak dan sprejeti božjo ljubezen, ne bo poznal porazov. Celo greh se lahko spremeni v priložnost za to, da se spomnimo na svoje dostojanstvo božjih otrok in se vrnemo k Očetu, ki nam vztrajno prihaja naproti in

kliče: »Sin, sin moj!« Prav to zavedanje bo tako kot v primeru svetega Jožefmarija rodilo moč, ki jo potrebujemo, da bi se spet vrnili in hodili za Gospodom: »Vem, da bomo, vi in jaz, odločno, z lučjo in pomočjo božje milosti spoznali, kaj vse moramo sežgati, in bomo sežgali, kaj vse je treba izruvati, in bomo to izruvali, kaj vse je treba izročiti, in bomo to izročili.«^[25] Ampak to bomo storili brez utesnjenosti in brez malodušja ter si pri tem prizadevali, da ideala krščanskega življenja ne bi zamenjali s perfekcionizmom.^[26] Tako bomo živeli osredotočeni na božjo ljubezen do nas, popolnoma prevzeti od ljubezni. Ravnali bomo kakor majhni otroci, ki so nekoliko odkrili ljubezen svojega Očeta in se mu hočejo na tisoč načinov zanjo zahvaliti ter se odzvati z vso ljubeznijo – majhno ali veliko –, kolikor so jo zmožni pokazati s svojim življenjem.

[1] F. Ocáriz, Pastirsko pismo, 14. 2. 2017, št. 30.

[2] Prav tam. Prim. sv. Jožefmarija, *Pot*, št. 961; *Božji prijatelji*, št. 239.

[3] Sv. Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 97.

[4] Sv. Jožefmarija, *Kovačnica*, št. 540.

[5] Sv. Katarina Sienska, *Dialog*, 167.

[6] Sv. Ciril Jeruzalemski, *Kateheze*, 16, 16.

[7] Sv. Jožefmarija, *Meditacija*, 24. 12. 1969 (v: A. Vázquez de Prada, *Ustanovitelj Opus Dei*, 1. knjiga, str. 354).

[8] Sv. Jožefmarija, *Zasebni zapiski*, št. 1637 (v: A. Vázquez de Prada,

Ustanovitelj Opus Dei, 1. knjiga, str. 422).

[9] Sv. Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 64.

[10] Frančišek, Pridiga pri maši ob začetku pontifikata, 19. 3. 2013.

[11] Frančišek, Pridiga, 31. 7. 2016.

[12] Benedikt XVI., Pridiga pri maši ob začetku pontifikata, 24. 4. 2005.

[13] Sv. Jožefmarija, Pismo 25. 1. 1961, št. 54.

[14] Sv. Jožefmarija, Zapiski meditacije, 6. 7. 1974.

[15] F. Ocáriz, Pastirsko pismo, 14. 2. 2017, št. 8.

[16] Sv. Jožefmarija, *Božji prijatelji*, št. 143.

[17] Sv. Jožefmarija, *Brazda*, št. 860.

- [18] Sv. Jožefmarija, *Božji prijatelji*, št. 150.
- [19] Frančišek, Pridiga, 31. 7. 2016.
- [20] Sv. Janez Pavel II., Pridiga, 4. 5. 2003.
- [21] Sv. Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 64.
- [22] Sv. Janez Pavel II., okr. *Dives in Misericordia* (30. 11. 1980), št. 5.
- [23] Sv. Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 66.
- [24] F. Ocáriz – I. de Celaya, *Vivir como hijos de Dios*, Eunsa, Pamplona 1993, str. 54.
- [25] Sv. Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 66.
- [26] Prim. F. Ocáriz, Pastirsko pismo, 14. 2. 2017, št. 8.
-

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/nova-obzorja-1-tista-prva-
molitev-bozjega-otroka/](https://opusdei.org/sl-si/article/nova-obzorja-1-tista-prva-molitev-bozjega-otroka/) (6. Apr. 2026)